

8 (f) Politika alianco: la ~o Berlino-Romo-Tokio. ~ingo. Nabo. Kp pivoro, LAGRO. ~umi (ntr). Rotacii ĉirkaŭ ~o.

Aktiva ALD ~igl. 1 Stimuli, akceli. 2 (G) Doni al verbo ~an sencon aŭ formon. ~ismo. 1 Politika doktrino, celanta trudi la sukceson de partio per ĉiaj plej energiaj rimedoj. 2 ¶ Pragmatisma doktrinaro, rigardanta la veron afero de la vivo k agado, multe pli ol de intelekto. **Retro**~az. Valida por la tempo antaŭa al la apero de la koncerna decido: *leĝo ne havas retro~an efikon*.

akupunkturo 𐄧. Kuracado, kiu konsistas en la pikado de difinitaj korpopunktoj per tre delikataj pingloj.

alerono (Avi). Diversmaniere movebla klapo metita ĉe aŭ apud la alopinto k uzata por doni ruliĝan movon al aviadilo.

alfa. Nomo de la unua litero de la greka alfabeto (= a). Ofte prefikse uzata en vicmontra signifo kun la senco de unua (Kp BETA, GAMA, OMEGA). ~radioj □. Unua speco de radioj emanantaj el radiumo k konsistantaj el pozitive ŝargitaj helium-atomaj kernoj. ~korpuskiloj □. Heliumkernoj kun atomezo 4.

* **Amaso** ALD RIM. La radiko estas ofte uzata prefikse, por montri, ke la koncerna ago trafas sendistinge tre grandan nombron da objektoj: ~produktado, ~propagando, ~movado, ~buŝado.

* **Amplekso** ALD 2 (St) La intervalo inter la plej granda k la plej malgranda valoro en aro da nombroj.

amplifiki (tr) 𐄧. Plifortigi elektrajn oscilojn. ~ilo. Amplifikatoro.

anafilaksio 𐄧. Fenomeno konsistanta en la apero de fiziologia ŝoko ĉe la absorbo de la specifa proteino aŭ toksaĵo pro impresiĝemo kaŭzita de antaŭa injekto de la sama substanco.

analgezo 𐄧. Kompleta aŭ parta perdo de la kapablo senti doloron.

aneŭrismo 𐄧. Dilatiĝo de arterio: rompo de ~o.

anstromo □. Unuo de longo, uzata en spektroskopio, k egala je 10^{-7} milimetroj (Å).

antibiotiko 𐄧. Nomo de medikamentoj, eliritaj precipe el mikroskopaj fungoj, k medicine uzataj en la infektoj por malhelpi la plimultiĝon de bakterioj. Kp PENICILINO, STREPTOMICINO.

antitoksino 𐄧. Substanco, memproduktata en la korpo de animalo k detruanta aŭ vaniganta la toksinojn.

arja (G). Rilata al antikvaj triboj k lingvoj de popoloj, kiuj fariĝis la Persoj k la Hindoj. ~anismo 𐄧. Pseudoscienca teorio, bazita sur la tri postulatoj, ke ekzistis unu pura ~a raso, ke ĝi estis supera al la ceteraj, k ke ĝiaj nunaj reprezentantoj estas la Germanoj.

* **Arko** ANST 1 △ Parto de cirklo aŭ de alia kurba linio. 2 Objekto havanta tian formon: ~o de volbo, de fenestro; apoga, deŝarga, ronda, duoncirkla, triloba ~o; ~o pinta, rompita (= ogivo); mian ~on (ĉiel~on) mi metas en la nubon~. 3 𐄧. Luma ~o formiĝanta inter du apartigitaj karbaj polusoj: ~lampo, ~lumo. 4 𐄧. Paf~o...

armistice 𐄧. Militpaŭzo, difinita per detala skriba kondenco, k pli grava ol la sinpla batalhalto.

aroki (tr). En ŝakludo, movi samtempe unu el la turoj, metante ĝin ĉe unu flanko de la reĝo, k la reĝon mem, metante ĝin ĉe la alia flanko de tiu turo.

ascendi (tr) 𐄧. Supreniri.

assembleo 𐄧. Interkonsiliĝa aŭ leĝofaranta organismo, kontraste al la plenuma responda instanco: la ~o de Unesko.

asimptoto △. Linio, kiun tangas certa kurbo en la infinito.

aspirino 𐄧. Medikamento, konsistanta el salicil-acetata acido k uzata kontraŭ febro k doloro — $C_6H_4(OCOCH_3)$.

* **astragalo** ANST 3 ♥ Osto de la piedo, formanta artikon kun la tibio.

Atomo ALD Dis~igl □. Per speciala procedo, liberigi la ~an energion, rompante la ekvilibron, kiu tenis la elektronojn ĉirkaŭ la kerno. ~bombo. Dis~iĝanta bombo. ~kerno. Ondra parto de la ~o, ĉirkaŭ kiu rondiras la elektronoj. Kp DEŬTERONO, NUKLEONO, TRITONO.